

2.10.2024

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

HE 108/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2025 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

Kiitän mahdollisuudesta lausua tässä asiassa ja esitän lausuntonani seuraavaa.

Veroasteikon indeksitarkistus

Esityksessä esitetään, että valtionverotuksessa sovellettavan tuloveroasteikon muita kuin kahta ylintä tulo rajaa korotettaisiin noin 3,4 prosentilla indeksitarkistuksen vuoksi. Indeksitarkistusta ei tehtäisi asteikon kahteen ylimpään tulo rajaan.

Työn verotusta tulisi Suomessa ennemminkin pyrkiä määrätietoisesti keventämään, eikä miltään osin kiristää. Siten esitys jättää indeksitarkistus edellä kuvatuin tavoin osittain tekemättä ei ole kannatettava.

Kotitalousvähennys

Esityksessä esitetään kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja vähennysprosentteja alennettaviksi ja omavastuuosuutta korotettavaksi. Kiristyksen taustalla on hallituksen kevään kehysriihessä tekemä päätös supistaa kotitalousvähennystä 100 miljoonalla eurolla. Kotitalousvähennystä myönnettiin vuonna 2022 yhteensä 525 miljoonaa euroa.

Esitetty vähennyksen parametrien kiristys on hyvin mittava. Muutos korostuu erityisesti kotitalous- hoiva- ja hoitotyön osalta, johon on sovellettu kuluvan vuoden lopussa päättyvää määräaikaista kotitalousvähennyksen korotusta. Vaikka tavoitteena on kotitalousvähennyksen verotuottovaikutuksen supistaminen noin yhdellä viidesosalla, kotitalous- hoiva- ja hoitotyöstä myönnettävän vähennyksen enimmäismäärästä leikataan määräaikainen korotus huomioon ottaen yli puolet enimmäismäärän pienentyessä 3.500 eurosta 1.600 euroon.

Leikkauksen vaikutus esimerkiksi iäkkään ja heikkokuntoisen, paljon kotitalous- hoiva- ja hoitopalveluja käyttävän ihmisen käteen jäävään

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020

etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Talous ja tutkimus
Lauri Lehmusojä

2.10.2024

tuloon on siten enimmillään 1.900 euroa vuodessa. Näin merkittävällä muutoksella voi arvioida olevan jo huomattavia vaikutuksia siihen, missä määrin henkilöllä on jatkossa varaa ostaa palveluja kotiinsa ja kuinka pitkään hän voi niiden tuella asua kotonaan.

Esityksessä ei kuitenkaan ole esitetty vaikutusarviota siitä, missä määrin esitetty leikkaus lisäisi hyvinvointialueiden menoja ikääntyneiden ihmisten siirtyessä nykyistä aiemmin kotoaan raskaampien palvelujen piiriin.

Nähdäkseni tulisi harkita kotitalousvähennyksen leikkauksen kohtuullistamista nyt esitetystä.

Muuttokustannukset ja työnantajan maksamat viranomaisrekisteröinnit ja eräät muut maahantuloon liittyvät kustannukset

Esityksessä ehdotetaan, että työnantajan työntekijälle maksamat muuttokustannukset ja muuttoon liittyvät matkustamiskustannukset olisivat työntekijälle kokonaan verovapaita etuuksia (nykyisen 50 prosentin sijaan) aina, kun muutto tapahtuu työpaikan sijainnin vuoksi. Työnantaja voisi verovapaasti korvata myös passin, viisumin, työ- ja oleskeluluvan, veronumeron ja henkilötunnuksen hakemisesta aiheutuneet kustannukset. Työntekijän perheenjäsenen vastaavat kustannukset olisi niin ikään mahdollista korvata verovapaasti.

Ehdotus varmistaisi, että ulkomailta Suomeen muuttava työntekijä saisi muuttokustannusten osalta samat verovapaat etuudet kuin Suomesta ulkomaille muuttava työntekijä, ja että myös kotimaisissa työstä johtuvissa muutoissa olisi mahdollista korvata muuttokustannukset verovapaasti. Esitetty lakimuutos myös selkeyttäisi Suomeen muutosta johtuvan viranomaisasioinnin kustannusten korvaamisen verokohtelua.

Esitetyt muutokset ovat merkittäviä parannuksia, jotka osaltaan helpottavat ulkomaisen työvoiman rekrytointia, vähentävät siihen liittyvää hallinnollista taakkaa ja parantavat myös osaltaan työvoiman alueellista kohtaantoa kotimaassa. Ehdotetut muutokset ovat erittäin kannatettavia, kun otetaan vielä huomioon, että niiden fiskaalinen vaikutus jää vähäiseksi.

Rajat ylittävään työskentelyyn liittyvä kulttuuri-, kieli- ja muu valmennus

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että rajat ylittävissä työskentelytilanteissa työnantajan kustantama kulttuuri-, kieli- ja muu vastaava valmennus säädettäisiin verovapaaksi etuudeksi työntekijälle. Tältä osin esitys on perusteltu ja hyvin kannatettava.

Esityksessä ehdotetaan toisaalta myös, että työnantajan kustantama työntekijän perheenjäsenten kielikoulutus ja muu vastaava valmennus katsottaisiin veronalaiseksi eduksi.

Talous ja tutkimus
Lauri Lehmusojja

2.10.2024

Tältä osin olisi painavia perusteita muuttaa esitystä siten, että työnantajan kustantama kielikoulutus olisi verovapaa etu myös työntekijän perheenjäsenille.

Tällaisen muutoksen verotuottoa vähentävä vaikutus jäisi merkityksettömäksi, mutta sillä voisi olla huomattava positiivinen vaikutus ulkomailta maahan tulleiden työntekijöiden pidempiaikaiseen kotiutumiseen tänne.

Työnantajan ja suomalaisen yhteiskunnan kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää, että ulkomailta Suomeen tulevat työntekijät eivät työskentelisi täällä vain lyhytaikaisesti, vaan jäisivät maahan pysyvämmiin. Työntekijän perheen ja puolison kotiutuminen Suomeen on merkittävimpiä pito-voimatekijöitä kilpailussa siitä, minne kansainväliset osaajat pysyvämmiin asettuvat. Perheen kotiutumisessa ennen muuta kielitaito on ratkaisevassa asemassa. Näin ollen on monesti työnantajan intressissä tarjota kielikoulutusta myös työntekijän puolisolle ja perheenjäsenille. Tällaisesta koulutuksesta ei tulisi muodostua veronalaista etua.

Työsuhdeautojen verotuet

Hallituksen esityksessä ehdotetaan nollapäästöisten työsuhdeautojen verotuen voimassaolon jatkamista kehysriihessä päätetysti vuoden 2029 loppuun. Tältä osin ehdotus on hyvin kannatettava. Uusista työsuhdeautoista noin 70 % on sähköautoja tai ladattavia hybridejä. Koska työsuhdeauto hankitaan usein leasingilla ja sitä vaihdetaan muutaman vuoden välein, työsuhdeautoilla on merkittävä rooli autokannan uusiutumisessa.

Hybridiautojen autoedun verotusarvon alennusta ja työnantajan tarjoaman latausedun verovapautta ei ehdoteta jatkettavaksi, eli ne olisivat voimassa voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti vuoden 2025 loppuun.

Harkinnan arvoista voisi olla myös hybridiautojen autoedun verotusarvon alennuksen jatkamista liikenteen sähköistymisen tukemiseksi.

Työnantajan tarjoaman latausedun pysyvällekin verovapaudelle olisi painavia syitä liikenteen sähköistymisen edistämisen lisäksi ennen muuta siksi, että verotuotto lataussähkön verottamisesta palkkana jäisi todennäköisesti hyvin vähäiseksi suhteessa työnantajille, työntekijöille ja Verohallinnolle tällaisen edun arvon tarkasta mittaamisesta, ilmoittamisesta, verotuksesta ja valvonnasta muodostuvaan hallinnollisen työn määrään.

Yksityiskohtana totean myös, että yleisen arvonlisäveron korottaminen on johtamassa polkupyöräedun osalta epätarkoituksenmukaiseen hallinnolliseen taakkaan. Polkupyöräetu on usein toteutettu leasing-sopimuksella, ja sopimuksen kesto ja ehdot on useassa tapauksessa laskettu siten, että polkupyörän leasing-maksu on täsmälleen verovapaan

Talous ja tutkimus
Lauri Lehmusojä

2.10.2024

polkupyöräedun enimmäismäärän 1.200 euroa vuodessa suuruinen. Arvonlisäveron korotuksen myötä 100 euron kuukausittainen leasing-maksu nousee näissä tilanteissa 101,21 euroon, jolloin muodostuu 1,21 euron suuruinen veronalainen polkupyöräetu kaikkine ilmoitusvelvollisuuksineen. TVL 64 §:ssä säädettyä verovapaan polkupyöräedun enimmäismäärää tulisi tarpeettoman hallinnollisen taakan välttämiseksi korottaa arvonlisäveron kiristystä vastaavasti esimerkiksi 1.224 euroon vuodessa (102 euroon kuukaudessa).

Reserviläisvarusteiden vähennyskelpoisuus

Kiinnitän lopuksi verojaoston huomiota siihen, että esitysluonnoksessa ei ole esitetty valtiovarainministeriön keväällä selvittämää reserviläisten hankkimien varusteiden vähennyskelpoisuutta. Vähennyskelpoisuuden toteuttamiselle olisi painavia perusteita kansallisen turvallisuuden näkökulmasta. Vähennysoikeus voisi myös olla julkisen talouden kannalta tehokas malli reserviin kuuluvien sotilaiden henkilökohtaisen varustuksen parantamiseen.

Ystävällisin terveisin

Lauri Lehmusojä
Veroasiantuntija
Elinkeinoelämän keskusliitto EK